

Ioan Alexandru (II)

Abstract

A doua parte a articolului despre Ioan Alexandru constituie o analiză a operei autorului dintre anii 1973 și 1988, când poetul a întreprins un proiect foarte ambițios: o serie de volume numite imne, cu un fond tradiționalist-religios. Primul volum din această serie, Imnele bucuriei, are o tematică generală, următoarele șapte volume fiind dedicate provinciilor istorice și unor figuri emblematice. Spre deosebire de prima parte a articolului, în care creația este analizată cronologic, în paginile următoare opera este discutată în ansamblul său, urmărind o serie de teme și trăsături comune ce se extind pe durata a 15 ani.

Acad. Eugen Simion menționează încă de la începutul textului trei puncte care au definit contextul publicării Imnelor: 1. Poezia patriotică nu era pe gustul criticii estetice, saturată de multe încercări modeste; 2. Din contră, critica oficială, a ideologiei aflate la putere, o apreciază; 3. Imnele reprezintă o îndepărtare de modernitatea dominantă în poezia românească a momentului, dată de Nichita Stănescu și Marin Sorescu.

Însă ce separă această creație de altele este faptul că poezia nu este militantă, ci de reflecție. Spre deosebire de realismul epocii, pe tot parcursul seriei simbolurile au un rol esențial, fiind fie mai vagi (marea mișcare, mutul cel tânăr) sau mai clare (lumina lină leac divin, o referință mai pronunțată la credință).

Inițial, deși au fost și câțiva admiratori încântați, criticii nu agreează schimbarea stilului. Acest lucru se datorează probabil faptului că asumarea unei teme atât de complexe înseamnă că talentul excepțional al poetului se face remarcat nu neapărat prin corpul întreg al acestor poeme grele, cât prin fragmente izolate, mai ales cele mai direct lirice și mai concentrate. Punctul de pornire al lui Ioan Alexandru este faptul că lumea trebuie reinventată pentru a descoperi sacrul ascuns de profanul vizibil, iar acest lucru se poate observa mai ales în poeziile demonstrative, misionare, ce abundă de lirism. Imnele conțin elemente fundamentale ce provin din opera lui Octavian Goga, Lucian Blaga sau Tudor Arghezi, legate prin sugestia nouă de cucernicie și eolavie creștină.

O parte semnificativă a imnelor este dedicată eroilor emblematici ca Mihai Viteazu sau Ștefan cel Mare, inovând prin eliminarea scenariului epic și înlocuirea acestuia cu unul meditativ. Odele către acești eroi, unele însumând sute de versuri, sunt justificate de poet prin dorința sa de a ajunge la „fința patriei în semnificația sa ontologică”. Acest argument este reluat în Imnele Maramureșului, când poetul amintește că în această zonă a fost tradusă Biblia pentru prima dată în limba română.

Cuvinte-cheie: *neomodernism, poezie patriotică, poezie istorică, generația șaizecistă, imne, lirism, critică literară.*

The second part of the article on Ioan Alexandru represents an analysis of his creation between 1973 and 1988, when the poet has taken on a very ambitious project: a series of books called imne (from here on anthems) with a traditionalist-religious background. The first book Imnele bucuriei (Happiness Anthems) has a general theme, the following seven being dedicated to historical provinces and to certain emblematical icons. Unlike the first part of the article, in which the creation is analyzed chronologically, the following pages focus on the creation of this poet, discussed as a whole, following a series of themes and common features which expand over 15 years.

Academician Eugen Simion mentions from the beginning of his article three points which have defined the context of the anthems' publication: 1. Patriotic poetry was not to the taste of esthetical critique, imbued with too many modest attempts; 2. On the contrary, official critique, of the ideology in power, appreciated it; 3. The anthems represent a distancing from the dominating modernity from Romanian poetry at the time, given by Nichita Stănescu and Marin Sorescu.

But what separates this creation from others is the fact that the poetry is not militant, but reflective. Unlike the period's realism, along the entire series symbols have an essential role, being either more vague (the great movement, the quiet mute) or clearer (slow light holy cure, a more pronounced reference to faith).

Originally, although there were some happy fans, critics did not approve of the change in style. This was probably because taking on such a complex theme means that the poet's exceptional talent is remarked not necessarily through the entire body of these heavy poems, but through isolated fragments, especially the more directly lyrical and the more concentrated. The starting point of Ioan Alexandru is the fact that the world must be reinvented in order to discover the sacred hidden by the visible profane, and this can be noticed especially in the illustrative, missionary poems, which are plentiful in lyricism. The anthems contain fundamental elements which come from the creation of Octavian Goga, Lucian Blaga or Tudor Arghezi, interconnected through the new suggestion of Christian piety and godliness.

A significant part of the anthems is dedicated to emblematic heroes like Mihai Viteazu or Ștefan cel Mare, innovating through the elimination of the typical epic scenario and replacing it with a meditative one. The odes to these heroes, some made up of hundreds of verses, are justified by the poet through his desire to reach the being of the motherland in its ontological significance. This argument is brought forward again in Imnele Maramureșului (Maramureș Anthems), when the poet mentions that in this area the Bible was translated into Romanian for the very first time.

Keywords: Neo-modernism, patriotic poetry, historical poetry, 60s generation, anthems, lyricism, literary critique.

Michael METZELTIN

Comment enseigner l'histoire et les littératures pour former l'homme européen?

Abstract

Articolul dezbate posibilitățile de a construi o identitate europeană, bazată, în primul rând, pe un fond cultural comun și pe anumite valori culturale comune, așa cum sunt ele prevăzute de Tratatul de la Lisabona (art. 2 și 3). Acest fond cultural comun are ca puncte de pornire: filosofia și logica greacă, mitologia greco-romană, bazele dreptului roman (proprietatea, cetățenia), Creștinismul, separarea Statului de Religie, cercetarea științifică, dragostea curtenască, constituționalismul democratic. Acestea li se adaugă, cu scopul trezirii conștiinței și stimei de sine a omului european, un fascicul de valori și comportamente sociale, iar în plus un set de achiziții naționale.

Cuvinte-cheie: omul european, conștiința omului european, rolul învățământului, fond cultural comun, valorile europene comune.

This article discusses the possibilities of building an European identity based firstly on a common cultural background and some common cultural values as it was set out by the Lisbon Treaty (Article 2 and 3). This common cultural background has the following starting points: the Greek philosophy and logic, the Greco-Roman mythology, the bases of Roman law (the property, the citizenship), the Christianity, the separation between the State and the Religion, the scientific research, the courtly love, the democratic constitutionalism. To all these we can add, in order to awake the consciousness and the self-esteem of European man, a fascicle of values and social behaviors, moreover a set of national acquisitions.

Keywords: *European man, the consciousness of European man, the education role, a common cultural background, the common European values.*

Marin Preda – Destinul unui roman

Abstract

În anul 2015 s-au împlinit șase decenii de la prima apariție a Moromeților, prilej de a iniția o dezbatere cu privire la impactul pe care romanul lui Marin Preda l-a avut în epocă, dar și referitor la actualitatea tematicii literaturii mediului rural în momentul actual. În pofida numărului mare de invitați cărora li s-a adresat rugămintea de a răspunde acestei „provocări”, rezultatele au fost sub așteptările noastre. Redăm în continuare intervențiile aparținând lui Ioan Groșan, Răzvan Voncu, Doris Mironescu și Paul Cernat, constatând că interesul pentru fenomenul literar autohton, ca și față de opera lui Marin Preda, se află într-un nedorit declin.

Cuvinte-cheie: *Moromeții, tematism, istorie literară, evaluare, contemporaneitate.*

In 2015 six decades had passed from the publishing of Marin Preda's novel Moromeții (The Moromete Family), an occasion to initiate a debate regarding the impact this literary work had in that age, but also regarding the actuality of the theme of the literature of the rural environment at present. Despite the large number of guests asked to answer this "challenge", the results did not meet our expectations. We are quoting below the communications belonging to Ioan Groșan, Răzvan Voncu, Doris Mironescu and Paul Cernat, finding that the interest in the autochthonous literary phenomenon, as well as in Marin Preda's work are in a regrettable decline.

Keywords: *Moromeții (The Moromete Family), thematism, literary history, evaluation, contemporaneousness.*

Violeta MARINESCU

Ficțiune și autenticitate în *Jurnal cu fața ascunsă de Fănuș Neagu*

Abstract

Lucrarea noastră reprezintă rezultatul analizei volumului fănușian, Jurnal cu fața ascunsă, jurnal al romanului Asfințit de Europă, răsărit de Asie, ambele reprezentând documente necesare în vederea cunoașterii personalității autorului lor. Am încadrat aceste scrieri în genul biografic, subiectiv, cu delimitările de rigoare dintre textul constituit ca operă literară și cel care concretizează expresia autenticității.

Cuvinte-cheie: Fănuș Neagu, jurnal intim, gen biografic, autenticitate, jurnal al romanului.

Our paper is the result of deep analysis of Fănuș Neagu's diary, Jurnal cu fața ascunsă, a diary about his last novel, Asfințit de Europă, răsărit de Asie. This writing is an important document that speaks about the creation of literature, about life and knowledge, and it is important for every reader that wants to know and understand the personality of its author to read both diary's volumes. We include these writings in biographical genre, with the necessary boundaries between fiction and nonfiction.

Keywords: Fănuș Neagu, intimate journal, biographical genre, authenticity, novel's diary.

Ioana VASILOIU

Reformatorul Mavrocordat

Résumé

Cartea istoricului român Florin Constantiniu, Constantin Mavrocordat. Reformatorul, apărută la Editura Enciclopedică, în 2015 (prima ediție, 1985) oferă cititorilor o imagine complexă a politicii de reforme a principelui fanariot Constantin Mavrocordat, fiul lui Nicolae Mavrocordat. Constantin Mavrocordat a reformat sistemul fiscal, juridic și administrativ al Țărilor Române în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, Hrisovul său publicat în 1742 în jurnalul „Mercure de France” fiind un fel de constituție. În ceea ce privește viața culturală, Constantin Mavrocordat a îmbogățit faimoasa bibliotecă a tatălui său, a introdus limba română în școala primară, a reformat Academiile de la Iași și București și a întreținut la curtea sa o atmosferă intelectuală remarcabilă. Prin politica sa reformatoare, Constantin Mavrocordat a jucat un rol foarte important în modernizarea societății românești în timpul secolului fanariot.

Cuvinte-cheie: Constantin Mavrocordat, politică, reformă, cultură, modernizare.

Le livre de l'histoire roumaine Florin Constantiniu, Constantin Mavrocordat, Le Réformateur, apparü à la maison d'édition Encyclopedica, en 2015 (la première édition, 1985) offre aux lecteurs une image complexe de la politique de réformes du prince phanariote, Constantin Mavrocordat, le fils de

Nicolae Mavrocordat. Constantin Mavrocordat a réformé le système fiscal, juridique et administratif des Pays Roumains dans la première moitié du XVIII-siècle, son „Hrisov” publié en 1742, dans le journal „Mercure de France” étant une sorte de constitution, qui lui va apporter une réputation internationale grâce à sa politique réformatrice. En ce qui concerne la vie culturelle, Constantin Mavrocordat a enrichi la fameuse bibliothèque de son père, a introduit la langue roumaine dans l'école primaire, a réformé les Académies de Iassy et de Bucarest et a entretenu à sa cour une atmosphère intellectuelle remarquable. Par sa politique réformatrice (dans tous les domaines de la vie) Constantin Mavrocordat a joué un rôle très important dans la modernisation de la société roumaine pendant le siècle phanariote.

Mots-clés: Constantin Mavrocordat, politique, réforme, culture, modernisation.

Tudor NEDELCEA

Elena Văcărescu, poeta „neliniștii divine”

Abstract

Acest articol reprezintă o recenzie a cărții lui Mihai Cimpoi, Elena Văcărescu, poeta „neliniștii divine” (Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015). Recenzentul scoate în evidență principalele date biografice ale Elenei Văcărescu, scriitoare și diplomată deopotrivă, analiza creației literare, odiseea receptării ei în spațiul românesc și francez, așa cum au fost interpretate de M. Cimpoi, demonstrând vocația europeană a Elenei Văcărescu (născută la București la 21 septembrie 1861, decedată la Paris, la 17 februarie 1947).

Cuvinte-cheie: Elena Văcărescu, Mihai Cimpoi, literatura română, literatura franceză, diplomatie, vocație europeană.

This article is a review of a book about Elena Văcărescu the poet of “divine restlessness”, written by Mihai Cimpoi, (Târgoviște, Bibliotheca Publishing House, 2015). The reviewer highlights the main biography of Elena Văcărescu, both as a writer and a diplomat, the literary analysis, the odyssey of its reception into Romanian and French areas, the way M. Cimpoi interpreted them. Thus, he demonstrates the European vocation of Elena Văcărescu (born in Bucharest on September 21st, 1861, and died in Paris on February 17th, 1947).

Keywords: Elena Văcărescu, Mihai Cimpoi, Romanian literature, French literature, diplomacy, European vocation.

Locul gazetăriei sau despre trăirea actualității

Abstract

Pamfil Șeicaru spunea astfel: „ O unică consolare are un gazetar la sfârșitul existenței: aceea de a fi dat oricărei clipe o valoare infinită prin participarea lui la evenimente în ritmul și cu vigoarea unui luptător” . Acesta este, în esență, și mesajul celei mai recente lucrări a mereu tânărului și dinamicului Neagu Udroi – Condeie, voci, chipuri. Pagini din istoria presei românești.

Cuvinte-cheie: panoramic, portret, voce, stil, istoria presei.

Pamfil Șeicaru used to say: “A journalist is left with one sole consolation at the end of his life: to have imbued each moment with an infinite value by participating in events in their own rhythm and with the vigour of a fighter.” This is, essentially, the message conveyed by the most recent work by the ever young and dynamic Neagu Udroi – Pens, Voices, Faces. Pages from the History of Romanian Journalism.

Keywords: panoramic, portrait, voice, history of journalism.

Caius Traian DRAGOMIR

Monarhie, democrație, stat și personalitate

Abstract

Comunismul și-a subordonat ființa umană implicând persoana într-o foarte strânsă relație cu sistemul statal. Astfel corelația interpersonală era fragilizată. Capitalismul face același lucru separând individul de sistem. În primul caz procesul este unul de constrângere; în cel de-al doilea libertatea este iresponsabilizată. În ambele sisteme, populația nu alcătuiește un popor, iar democrația aparține poporului nu unei mulțimi de indivizi izolați.

Cuvinte-cheie: populație, popor, comunism, capitalism, libertate, opresiune.

The Communism subordinated the human being connecting the person to the state system very tightly. The person to person interaction was fragile. The Capitalism does the same by expelling the individual from the system. In the first case, the process was a coercive one; in the second case, there is an irresponsible tendency to freedom. The population hardly constitutes a people in these both systems, but democracy belongs to the people, not to a handful of isolated individuals.

Keywords: population, people, Communism, Capitalism, freedom, oppression.

Există o filosofie a comunităților online?

Abstract

Lumea contemporană este una profund legată de rețelele sociale online. Acestea redefinesc astăzi felul în care indivizii interacționează, fapt care are consecințe atât la nivel individual, cât și la nivelul comunităților medii și mari. Presentul studiu pune în discuție posibilitatea apariției unei filosofii virtuale, în contextul în care internetul a ajuns să fie parte integrantă a vieții noastre cotidiene. Acesta a reușit să schimbe gândirea contemporană, să revoluționeze cunoașterea și comunicarea, a generat chiar transformări sociale. Prin urmare, apariția unei filosofii specifice mediului online nu este tocmai o utopie, ci o evoluție firească a acestei discipline.

Cuvinte-cheie: *filosofie virtuală, comunități online, internet, globalizare, rețele sociale.*

The contemporary world is profoundly connected to the online social networks. They redefine the way how people interact today, case which has consequences for both the individual level and at the level of medium and large communities. This study discusses the possibility of a virtual philosophy, considering that the Internet has become an integral part of our daily lives. This managed to change the contemporary thinking, to revolutionize knowledge and communication, also he generated even social transformations. Therefore, the occurrence of a specific environmental online philosophy it is not just a utopia, but a natural evolution of this discipline.

Keywords: *virtual philosophy, online communities, Internet, globalization, social networks.*